

Móraváros, Kormányos-utca

Az alábbiakban két olyan népnevelő tapasztalatairól lesz szó, akik hosszabb idő óta nem végeztek területi munkát. Bizony, el lehetne mondani ezt sok pártmunkásról, akik korábban nehezen tudták volna elképzelni napjaikat anélkül, hogy a város üzemében, a lakónegyedekben vagy a külterületen ne keresték volna, ne bogozták volna dolgozó társaik ügyes-bajos dolgait. Ezek a látogatások gyakran eredményeztek meghitt emberi kapcsolatokat és egy-egy fonalát, szálát jelentették annak a hatalmas köteléknek, amelyből a párt és a tömegek egysége fonódik. És mennyire fontos a bizalomnak minden egyes szálacskája! Hiszen nem könnyű a multban nem egyszerű csalódott, gyakran szűk családi és baráti körükbe zárkózott emberek szívéhez és értelméhez férközni. Bizony, itt nem használ a frázisokkal való hazálás, az előre betanult formulák piktorszerűsége, a még oly sugárzó hurra-optimizmus, de a panaszokódokkal való együttérzés sem. Értékes és tartós kapcsolat, népnevelő és a meglátogatottakat egyaránt gazdagító találkozás, szíves, feszélyezettség- és hivatali merevség-nélküli légkör akkor alakulhat ki, ha a legáltalánosabb, az egész emberiséget érintő kérdésektől hazánk problémáin át az egyéneket lekötő személyes ügyekig mindent hozzáértéssel, kertelés nélkül és a dolgozó társ szívesen segítő szándékával vitatunk meg. Mindezt, persze, egyetlen látogatással még a legjobb népnevelő is csak ritkán éri el. Elmondható, hogy az eredményes népnevelőmunka a párt iránti szeretetnek, a sokoldalú tudásnak és az emberségnek egyik próbaköve.

Miért maradtunk mégis sokan távol ettől a munkától, illetve miért szűkítettük le tevékenységünket munkahelyünkre? Ebben kétségtelenül szerepe volt általános politikai hibáinknak a kormányprogram előtt, utána pedig a végrehajtásban mutatkozó akadozásnak. De nemcsak erről van szó. Mi is elsőkünk a kevéssé mutatós »apró«-munkáktól, a közvetlen munkahelyünkön kívüli élet aktív formálásának igényétől; elmondhatjuk József Attila után szabadon, hogy miközben szívünkbe vetjük az ország gondjait, restek voltunk a vállunkra venni dolgozó társaink hétköznapi gondjainak terhéből.

Erről beszélgettünk, amikor az elmúlt vasárnap csipős, napfényes reggelén kiballagtunk Móravárosba. Nem minden aggodalom nélkül gondoltunk közben arra, hogy alaposan »kiesztünk« a területen folyó népnevelőmunkából; de ugyanakkor jóleső biztonságérzetet adott, hogy a párt legutóbbi útmutatásaira támaszkodhatunk. Október óta pontosan látjuk országunk helyzetét s a teendőket is. Vajjon sikerül-e egy-két dolgozó társunk vasárnapi szavazását meggyőződéses választássá formálni?

Kormányos-utca 4.

Tudtuk, hogy a »terep« nem könnyű. Nyugdíjasok, dolgozó kisemberek élnek az utcában. Szilvágyiékhez visz először utunk, Szilvágyiné idősebb asszony; a vasárnapi ebédet főzi. Leánya két gyermekével foglalatoskodik. A fogadtatás udvarias, de tartózkodó. Először Szilvágyiné enged fel. Talpraesett, okos és igen tájékozott asszony. Férje évtizedek óta nyugdíjas vasutas. Asszony-lánya pedagógus, évek óta a Lemezgyár napközi-otthonának vezetője. Szilvágyiné szavaiból kiderül, hogy a családi összefogás biztosítja — ha nem is gond nélkül — megélhetésüket. Családi probléma van benn. Ennek ellenére nem zárkóznak el a közügyektől. Ott voltak a közbülső gyűlésen, ismerik a jelöltet. Tájékoztató a kerületi tanácsok felállítását, mert azok közelebb kerülhetnek a dolgozókhöz. Szép megnyilvánulása Szilvágyinének, hogy először az utca lakóinak régi, közös panaszáról szól: az egészséglen, nyitott szennyvízvezető csövekről. Pedig ők abban a szerencsés helyzetben vannak, hogy főzők előtt már befödtek a csatornák. Közös sérelem az is, hogy tavasztól-őszig a piacnapokon egészségtelen porfellegek lepik el az utcát: heti kétszeri locsolással csökkenteni lehetne a port, ahogyan ez régebben meg is történt. Nem nagy dolgok ezek, mégis az egész környék egészségének és hangulatának alakulása függ tőlük. A tanács és a megválasztandó tanács tag figyelmébe ajánljuk mindkét kérdést. A fiatalasszony, Hatvani-

né, fáradtan látszik, talán kicsit szomorú is. Nem kis gond gyermekeinek nevelése — férje távol van — s bizony nem könnyű a napközi-otthon vezetése sem. De munkájától s a napközi-otthonról még is szívesen szól: az üzemtől minden támogatást megkap, szépen fejlődött is a lemezgyári gyermekek második otthona. Azt is elmondja, hogy a kielégetlen szükséglet férőhelyek tekintetében még mindig nagy.

Ezek a tények. S ezekből is látszik, hogy Szilvágyiék el tudnak tájékozódni mai helyzetünkben. Életük tükrözi dolgozóink életének nehézségeit, de oszthatják azt a nagy reményt és bizalmat is, hogy felemelkedésünk útjára léptünk. Miből látszik ez? Nem nagy szavakból, de abból, hogy Hatvanié már öt éve megszakítás nélkül helytáll munkájában, abból, hogy Szilvágyiné gondos, takarékos háziasszonyként kormányozza a kis háztartást és abból is, hogy nem zárkóznak el a közösség ügyeitől. Ha nem mondták volna, akkor is tudnánk: vasárnap bizalmat szavaznak a tanács tag-jelölteknek. Bizonyára sokat is várnak tőlük.

Kormányos-utca 6/b.

Az első meglepetés. Persze, mi nem vártuk azt, hogy mint ismeretleneket a keblükre öleljenek. De Várady elvtárs — enyhén szólva — fölöslegesnek ítéli az első pillanatban látogatói buzgalmunkat. Energikusan közli, hogy vasárnap leszavaz, tudja is, hogy miért, és az erről való fecsegés kölcsönös időrablás. Lehetséges, hogy korábbi agitációnk elsekélyesedése is tükröződik Várady elvtárs hűvösnél is hűvösebb magatartásában. De hamarosan szót értünk és végül az udvarról a belső szobákban találjuk magunkat. Egyszerű beszél s mi figyelmesen hallgatjuk, mert szavai nyomán megvilágosodik, hogy milyen lehetőségeket biztosít valamennyi dolgozóréteg megnyerésére a népfront-politika. Várady Mihály kisiparos volt, jól felszerelt kis kelmefestő-műhellyel. Műhelyét államosították, de szorgalma és szakmai tudása nem roszdásodott be. A Patyolat Vállalat dolgozója lett és szenvedélyes munkaszerepete, energiája meghozta a maga gyümölcsét: ma már sztáhnovista és szakmájának kiváló dolgozója. Jóság bűszkeséggel mutatta kiintézetét és az elismerő okleveleket. Fia is megtalálta a helyét: a Textilművek megbesült értelmiségi dolgozója. Várady elvtárs dicsően emlékezett meg munkatársairól, elmondta, hogy jó egyetértés, becsületes légkör jellemzi munkahelyét. Nagyon erős fogódzkodók ezek jelenünkbe és jövőnkbe. Mégis, hiba volna azt gondolni, hogy Várady elvtárs ma már problémátlan, teljesen megelégedett ember. Visszasajog még egyszerűen »önállóságának« multbavészó emléke. Ez természetes is és nem is feltétlenül megbélyegzendő, hiszen Várady elvtárs esetében ma már új, igazabb életformája a lényeges, a jellemző. Hiszen minden idegszálával összeforrt üzemének érdekeivel, életével, tehát a nép-

érdekeivel és életével. Szünetlenül foglalkoztatja például a Patyolat rentabilitásának kérdése. Más dolog, hogy van egy-két jogos sérelme, amit lehet és kell orvosolni. Őcska, összetoldozott-foldozott házát (az igazság kedvéért meg kell jegyeznünk, hogy valamikor mellékjövedelmet jelentett ez számára) minden különösebb indok nélkül államosították. Ez sem volna nagyobb probléma, hiszen ezzel — mint mondtam — elvetette gondját. Azt azonban méltánytalanul érzi (úgy véljük, nem alaptalanul), hogy a ház legmagasabb lakbérért reá rótták ki.

Várady elvtárostól való távozásunk egészen más hőfokon történik, mint megérkezésünk. Barátságban válnak el egymástól. Jártunk a házban még Koponovicséknál is. A fiatal házaspár az együttes életkezdés gondoljaival küzd: konkrét kérdésekben szorulnak segítségre. A népnevelőnek itt közvetítő szerepe lehet. A megkeresett illetékes szervek jóvoltából Koponovics elvtársat a mostaninál megfelelőbb munkahelyre osztják be.

Felkeressük Ércköviéket is. A férfi higgadt, józan, őszinte ember. A felszabadulás előtt katona-altiszt volt, most a Baromfibeigyűjtő dolgozója. Az elmúlt évek nem voltak problémamentesek számára, de jó munkája, ügyszerete, becsületes viszonya fiatalnak politikai fejlődéséhez, akik párttaggá lettek, átsegítették a nehézségeken. Örömmel üdvözölte a kormányprogramot azért is, mert a jelenben kifejtett munka fokozottabban esik latba az elbírálásnál.

Befejeztük látogatásunkat. Kisembereknél voltunk, akik nem kevés nehézséggel küszködnek, de valamennyien látják munkájuk értelmét, egyre inkább megtalálják helyüket fejlődő új életünkben. Ezért bizalmat érdemelnek s e bizalomra hasonlóval felelnek. Éreldődik bennük a népfront jelentőségének tudata s a tanácsválasztásokban felismerik pártunk és kormányunk új, hatalmas erőfeszítését a dolgozók ügyének jobb, eredményesebb intézésére. És felismerik azt is, hogy az érem másik oldala saját aktív részvételük a közügyek intézésében. Így készülnek a vasárnapi választásra.

A pártszervezetben

Visszatérve a pártszervezet helyiségébe röviden beszámolunk népnevelő-utunkról. S ekkor érezzük, hogy háromórás politikai munkánk során mennyire mögöttünk állott a pártszervezet és vezetősége. Az elnök és a titkár elvtársaknak elmondjuk tapasztalatainkat és válaszaikból kiderül, hogy mindenkit személy szerint ismernek, a terület minden ügyének-bajának tudói. És ez elárulja, hogy a pártszervezet gazdája és gondviselője a rábízott kerületnek. A politikai munkások jártak már kint előttünk is és utánunk is járnak fog-

Mi pedig elhatároztuk, hogy az újra felvett fonalat nem ejtjük el többé.

Karácsonyi Béla—Székely Lajos

Tettekkel, jó munkával...

A Szegei Vas- és Fémmipari Szövetkezet dolgozó lelkesen munkálkodnak a tanácsválasztások tiszteltetére tett vállalások teljesítéséért. Tudjuk mi azt, hogy mit jelent fejlődésünk útján a tanácsválasztás. S ezért jó munkával is készülünk a nagy napra.

Szövetkezetünk vas-szerkezeti részlegének dolgozó brigádonként tették meg vállalásaikat. Hajnal József brigádja vállalta, hogy az üzem készülő lágyító kemencéjét az eredetileg tervezett december 2-i határidő helyett a tanácsválasztásig elkészítik. Márkus Mátyás brigádja azt ajánlotta fel, hogy határidős munkájukat december 1 helyett november 27-re átadják. Farkas Béla brigádja azt vállalta, hogy a Borforgalmi Vállalat részére készülő 250 literes »Boyer« kazánt december 1 helyett november 27-én átadják.

A géposztály dolgozó azt a felajánlást tették, hogy a Szegei Gőzfűrés részére készülő körfűrész asztalokból tíz darab helyett 12 darabot készítenek el november 28-ra. Megígérték azt is, határidő előtt készítik el a 15 csilléhez szükséges alkatrészeket.

A tömegcikk osztály dolgozó egyénenként tették felajánlást. Hodács János vállalta, hogy november 28-ig megtervezi az exportfűző leperemezéséhez szükséges szerszámokat és azokat el is készíti azért, hogy az osztály ezévi tervét határidő előtt fejezhesse be. Básthy Gábor ígéretet tett arra, hogy november 28-ig 2500 lámpatű helyett 3000 darabot készít el. Értékes felajánlást tett még Bodó József, Lőrinc István, Varga Dénes, Földházi Ernő, Balogh Antal, Maróti Ferenc, Stelczner Mária, Solymosi Lajos, Csendes Lajos, Boldizsár Sándorné, Tarján Károly és Nagy Sándor is.

A fogóosztály dolgozó vállalták, hogy normájukat egységes 10 százalékkal emelik, s javítják a minőséget. A Vas- és Fémmipari Kisipari Szövetkezet dolgozó tettekkel, jó munkával készülnek a tanácsválasztásra, aztán november 28-án szavazunk a Hazafias Népfrent jelöltjeire.

Horváth Ferenc

Előre a júniusi úton!

Még fülünkben cseng a júniusi várhatózat és a kormányprogram bátor, új hangja, még előttünk van a III. kongresszus határozata az emberről való fokozottabb gondoskodásról — máris reményteljes új távlatokat tárnak elénk a Központi Vezetőség októberi ülése és a minisztertanács nagyfontosságú határozata.

Az új szakasz politikai törekvéseinek leglényegesebb célja: dolgozó népünk életviszonyainak megjavítása. Ez a központi kérdés döntő módon megváltoztatja szociális munkánk eddigi irányvonalát is, és az eddiginél lényegesen nagyobb és fontosabb szerepet jut-at egész társadalmunknak.

A város hosszú évek óta vajdó egyik legsúlyosabb szociális problémája a csökkent munkaképességűek megfelelő munkabehelyezése.

Ennek a nehéz és kínzó kérdésnek megoldását tűzte napirendre a Hazafias Népfrent Szegei Bizottsága, amikor programjába vette a Szociális Foglalkoztató megszervezését.

A Városi Tanács Végrehajtó Bizottsága teljes erővel dolgozik a feladat megoldásán. Kötelezi az a tény, hogy Szegei területén sok száz és több ezer azoknak a nyugdíjas vagy nyugdíjtalán öregeknek, fogyatékosoknak és gyógyult betegeknek, rokkantoknak és gyógyintézetekből kikerült fiataloknak a száma, akik nem dolgoznak vagy fizikai és szellemi képességeiknek nem megfelelő munkát végeznek. Gondoskodni kell róla és lehetővé kell tenni, hogy ezek a csökkent munkaképességűek, fogyatékoságuknak megfelelő módon kapcsolódjanak be a termelőmunkába.

Feladataink ezen a téren igen komolyak. Figyelembe kell venni, hogy az öregek és csökkent munkaképességűek között sok olyan asztalos, bádogos, cipész, szabó és egyéb szakember van, akiket csak különleges körülmények között lehet célszerűen foglalkoztatni. Nagyrésztük jelenleg nem dolgozik, pedig lakosságunk fogyasztási és szolgáltatási szükségleteit az eddiginél lényegesen jobban és gyorsabban kell kielégíteni. A csökkent munkaképességűek megfelelő foglalkoztatásával tehát máshol nem dolgozó jelentős új termelőerő kapcsolódik be a produktív munkába. Ezáltal jelentős új termelési érték is létrejön. Bővül a helyi és globá-

lis árualap, gyorsul a lakosság felé irányuló szolgáltatások forgási sebessége. Végül pedig, fokozódó mértékben szélesedik a helyi hulladék-, selejt- és nyersanyagok felhasználási bázisa és feldolgozó kapacitása.

De ennek nemcsak a lakosság látja hasznát.

A munkabehelyezendő több ezer fogyatékos, öreg vagy rokkant életkörülményeiben is döntő javulás fog bekövetkezni, ha a segélyezettékből és gondozottakból — dolgozók és keresők lesznek.

A párt kiadta a jelszót: előre a júniusi úton! A Központi Vezetőség októberi határozata teljes szélességében megvilágította ezt az utat. Most elsősorban rajtunk, társadalmunk minden tagján a sor, hogy ezen az úton járni tudjunk. A kormány messzeható és szerető gondossággal egyengeti ezt az utat. A minisztertanács az elmúlt hetekben több nagyfontosságú intézkedést hozott, melyeknek alaphangját minden esetben az emberről való fokozottabb gondoskodás nemes törekvései jellemezték. A nyugdíjtörvény végrehajtási utasítása, a tanácsok gazdasági megerősítéséről szóló minisztertanács határozat — a többi között — olyan eszköz, amellyel, ha okosan gazdálkodunk, szebbé, kellemesebbé válik életünk. Most elsősorban rajtunk, az egyszerű emberek tízezeire a sor, hogy ezekkel az eszközökkel banni tudjunk.

Szebbé, kellemesebbé tenni életünket! Enyhíteni a közelgő tél várható nehézségein — ezek a gondolatok hatnak át bennünk, amikor hozzákezdünk egyik legnagyobb szociális problémánk: a csökkent munkaképességűek célszerű foglalkoztatása feladatainak megoldásához.

A Hazafias Népfrent Szegei Bizottsága november 22-én megkezdte a szervezés előkészítő munkálatait.

A Szegei Szociális Foglalkoztató lesz a Szociális és első olyan intézmény, amely kizárólag az öregek és csökkent munkaképességűek foglalkoztatására alakul.

Felhívjuk az ebben a munkában leginkább érdekelt öregeket és csökkent munkaképességűeket: jöjjenek ötleteikkel, javaslataikkal és elgondolásaikkal. Jöjjenek, hiszen ez a szociális intézmény elsősorban nekik készül. Jöjjenek, minél számosabban, hogy termékeny, közös munkával együtt haladhassunk a Hazafias Népfrent zászlaja alatt — előre a júniusi úton!

Sas István

108 munkaórát takarított meg az Erőmű karbantartó brigádja

Véső és kalapács egybeolvadó zajától hangos a Szegei Erőmű kazánház épületének terme. A Vörös Október karbantartó brigád napok óta végzi igen fontos munkáját a vízlágyító berendezésen. Fontos ez a munka, mert a gőz előállításának egyik nagyon jelentős része a tökéletes vízlágyítás, azért, hogy szennyező anyag ne kerüljön be a kazán táplálására szolgáló tápvízbe. A vízlágyítás nagy szerepet tölt be az energia termelésben, s így a karbantartási munkát nem évente, hanem három hónaponként végzik.

A munka elvégzése nem mindig egyforma, függ a vízkő lerakódás mértékétől. Gyakran előfordul, hogy a lerakódott vízkő vastagsága eléri a 3-4 centimétert. Jól kell hát dolgozni, mert a szinte megacélosodott vízkő nem egykönnyen takarítható le. A fontos munkát már hosszabb idő óta Filák Ignác és háromtagú brigádja

végzi, mindig jó eredménnyel. Ha kint minusz 3-4 fok hideg van, akkor is benn, a készülék belsejében 30 fokos a meleg. De végzik a munkájukat. Ha vastag is a vízkő, minden esetben túlszárnyalják az előző javítási munkák eredményét.

A mostani karbantartási munka egybeesik a tanácsválasztások tiszteltetére folyó ünnepi műszakkal. A karbantartó brigád vállalta, hogy a műszaki feltételek biztosítása mellett túlszárnyalják az előző karbantartási eredményüket s nem 30 munkaórát takarítanak meg, hanem negyvenet. Becsülettel teljesítették, túlszárnyalták vállalásukat, a karbantartásnál 108 órát takarítottak meg. A sikeresen befejezett munka után a brigád újra vállalatot tett. S ígérték, hogy a tanácsválasztási műszak ideje alatt a 150.3 százalékos eredményüket megtartják.

Misán György

A Pedagógiai Főiskola Ének-Zene tanszékének hangversenye

A Szegei Pedagógiai Főiskola Ének-Zene tanszéke 27-én, szombaton este 7 órákor hangversenyt rendez a Zeneművészeti Szakiskola nagytermében. A hangversenyen közreműködnek az Ének-Zene tanszék tanárai, Kézi Erzsébet, Kiss Jenőné, Madácsy Lászlóné, Mészáros Emma, Garamszegi József, Belle Ferenc. Műsorukban praeklasszikus és romantikus szerzők ének-, zongora-, hegedűdarabjai szerepel-

nek. A hangverseny műsorában jelentős helyet foglalnak el a Főiskola Női karának és Vegyeskarának számai, melyek között az énekkari irodalom különböző korszakainak művei szerepelnek, régi, eddig ismeretlen madrigálok, Bartók, Kodály, mai magyar zeneszerzők Bárdos, Szeghy, Vavrincez művei.

A hangversenyre belépőjegy a Főiskola Ének-Zene tanszékén és a helyszínen kaphatók.